

اعتکاف زیباترین خلوت نورانی

خلوت زمینه تفکر

بزرگان قائلند که در تربیت، داشتن استاد، برنامه، عزم و اراده، تمرین و مداومت، از اصول اولیه است؛ اما از آنجا که یافتن استاد و مربی مناسب در این زمانه میسر همگان نیست، نسخه‌ای را برای تربیت در صورت فقدان استاد بیان نموده اند که عبارتست از:

اعمال ظاهری: خلوت، صمت (سکوت)، جوع (گرسنگی)، سحرخیزی
اعمال باطنی: توکل، صبر، همت (عزیمت)، صدق

خلوت بهترین زمینه تفکر است و اگر خوراک درست برای تفکر یافت نشود، نه تنها مفید نیست که مضر هم خواهد بود.

اعتکاف بهترین موقعیت برای خلوت کردن است و در این خلوت می‌توان به تفکر پرداخت. در این نوشتار کوتاه برآنیم که فقط با اشاره و نه با توضیح و تبیین، محورهای اصلی تفکر را باز شماریم و با اشاره به برخی از موارد تفکر، نتایج آنها را بیان کنیم. مبلغان محترم می‌توانند در ایام **اعتکاف** همین مختصر را به عنوان یک الگوی سخنرانی با چاشنی چند آیه و روایت در یک سخنرانی مطرح کنند و یا با تحقیق در این چهارچوب، مطالب چند سخنرانی را آماده نمایند، تا مردم را قبل از **اعتکاف** برای این امر خداپسندانه آماده کنند.

محورهای اصلی تفکر

۱. تفکر در آثار خداوند
۲. تفکر در خود (قوتها، ضعفها، روحیات، وظائف، اختیارات، رسالتها،...)
۳. تفکر در دین (قرآن و عترت، عمق و محتوی، برکات و آثار دین، دستورات دین و...)
۴. تفکر در دنیا (پوچی، ظاهر و باطن، موقتی بودن، امانتی بودن، دو چهره بودن)
۵. تفکر در جهان آخرت (دائمی بودن، عمق و ظاهر و باطن آن، مراحل، احوال،...)
۶. تفکر در طبیعت (زیباییها، پیچیدگیها، توانمندیها، درسهها،...)
۷. تفکر در مردم (دسته بندیها، تنوع، نوع استفاده،...)
۸. تفکر در دشمن (درون و بیرون، حيله‌ها، راههای مقابله،...)
۹. تفکر در زمان (پیچیدگیها، مقایسه با تاریخ، رسالتها و...)

برخی از موارد تفکر و نتایج آن

در جدول ذیل، برخی از موارد تفکر را در ستون سمت راست آورده ایم و در مقابل آن در ستون

سمت چپ، نتایج آن تفکر را بیان کرده ایم. یعنی تفکراتی که در سمت راست جدول انجام می‌شود زمینه ساز نتایج در سمت چپ جدول است.

۱- تفکر در صفات و اسماء الهی زمینه ساز توکل، ایمان و اتکاء به خدا

۲- تفکر در قیامت و جهان آخرت زمینه ساز تقوی، پرهیز از گناهان، توجه به زندگی اخروی، کم

رنگ شدن دنیا

۳ تفکر در حسابرسی اعمال زمینه ساز دقت در اعمال (افکار، نیات، گفتار، کردار)

۴ تفکر در بهشت و نعمات آن زمینه ساز رغبت و انگیزه شدید در انجام عمل صالح و خیرات

۵ تفکر در پادشاهای الهی زمینه ساز اخلاص، سرعت و سبقت در انجام عمل صالح

۶ تفکر در مصنوعات الهی زمینه ساز تقویت ایمان و اعتقاد به خدا، قوت در توحید

۷ تفکر در امدادهای الهی زمینه ساز تقویت روحیه توکل و استغاثه به درگاه الهی

۸ تفکر در عفو و بخشش الهی زمینه ساز تقویت روحیه استغفار و توبه و امید به رحمت الهی

۹ تفکر در وسعت رحمت الهی زمینه ساز تقویت روحیه امید به خداوند

۱۰ تفکر در عذاب الهی زمینه ساز خوف و خشیت نسبت به خداوند تبارک و تعالی

۱۱ تفکر در عظمت الهی زمینه ساز خشیت و خضوع در برابر خداوند

۱۲ تفکر در ویژگیهای معصومین علیه‌السلام زمینه ساز اقتدای کامل به ایشان و الگوگیری

۱۳ تفکر در عصمت معصومین علیه‌السلام زمینه ساز توسل همه جانبه نسبت به معصومین علیه‌السلام

۱۴ تفکر در تاریخ معصومین علیه‌السلام زمینه ساز صبر و استقامت در مسیر حق

۱۵ تفکر در نظارت الهی زمینه ساز حیاء و عفت نسبت به اعمال خود در محضر خداوند

۱۶ تفکر در عمق گناهان زمینه ساز پرهیز از معاصی

۱۷ تفکر در باطن عبادات زمینه ساز تعمیق، تداوم در عبادات (واجبات و مستحبات)

۱۸ تفکر در بی وفایی دنیا زمینه ساز زهد، عدم وابستگی نسبت به دنیا

۱۹ تفکر در حقیقت دنیا زمینه ساز استفاده درست از دنیا برای آخرت بهتر

۲۰ تفکر در موقتی بودن دنیا زمینه ساز برنامه‌ریزی دقیق از فرصتها برای ثمرات اخروی

۲۱ تفکر در آیات قرآن زمینه ساز بکارگیری فرمولهای الهی در زندگی

۲۲ تفکر در جامعیت قرآن و عترت زمینه ساز تداوم اتصال به آنها در مراحل زندگی

۲۳ تفکر در طولانی بودن سفر آخرت زمینه ساز جمع آوری آذوقه متناسب این سفر (تقوا)

۲۴ تفکر در مرگ (جدایی از وابستگیها) زمینه ساز بیداری و هوشیاری در ارتباط با دنیا

۲۵ تفکر در تنوع روحيات انسانها زمینه ساز برقراری ارتباط درست با گروهها و روحيات مختلف

۲۶ تفکر در ظاهر و باطن عالم زمینه ساز تعمیق و پرهیز از سطحی نگری

- ۲۷ تفکر در مکر و حيله شيطان زمينه ساز اعتصام به حبل الله
- ۲۸ تفکر در شیوه‌های شیطان زمينه ساز مراقبت، مواظبت، احتیاط در کردار، گفتار و نيات
- ۲۹ تفکر در الطاف الهی زمينه ساز شدت وابستگی به خدا (اشدّ حباً لله)
- ۳۰ تفکر در عاقبت به خیرها و عاقبت به شرّها زمينه ساز مواظبت دائمی، استعاذه و استعاذه دائمی
- ۳۱ تفکر در ابتلائات و فلسفه آنها زمينه ساز تقویت ایمان به خدا، صبر در برابر بلاها و استعاذه از آنها
- ۳۲ تفکر در نعمات الهی زمينه ساز شکر متناسب با هر نعمت
- ۳۳ تفکر در برکات انفاق زمينه ساز سرمایه گذاری معنوی
- ۳۴ تفکر در فلسفه دستورات الهی زمينه ساز تسلیم در برابر اولیای دین و دستورات الهی
- ۳۵ تفکر در فطری بودن دین زمينه ساز استحکام در عمل
- ۳۶ تفکر در فرصتها در هر مقطع زمينه ساز استفاده دقیق از فرصتها و اغتنام از آنها
- ۳۷ تفکر در کوتاهی عمر زمينه ساز برنامه ریزی، اولویت بندی
- ۳۸ تفکر در برنده‌ها و بازنده‌های عالم زمينه ساز حرکت در مسیر برنده‌های مسابقه عالم هستی
- ۳۹ تفکر در برکات سحرخیزی زمينه ساز رها نکردن بیداری سحر و استفاده از برکات آن